

ÖĞRENCİLERİN PROFİLLERİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA: SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDE BİR İNCELEME

Zekiye TAMER GENCER¹

Yılmaz DAŞLI²

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini, hangi sosyo-kültürel çevreden geldiklerini, internet kullanım alışkanlıklarını, derslere devam durumlarını, üniversiteye aidiyet düzeylerini, zararlı madde alışkanlıklarını, üniversiteden ne beklediklerini, üniversite çalışanları (akademik/idari) ile olan iletişim düzeylerini, üniversite hayatında yaşadıkları zorlukları ve siyasete olan ilgilerini ortaya koymaktır. Araştırma, Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde yapılmıştır. Araştırmanın evren sayısı bilindiği için örneklem hesabı yapılmış ve 1200 lisans eğitimi gören öğrenci uygun örnekleme yöntemi ile araştırmaya alınmıştır. Araştırmanın uygulama kısmı, 2017 yılında İstanbul Üniversitesi tarafından yapılan profil araştırmasında kullanılan formun benzeri şeklinde oluşturulan bir anket formu ile yapılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS 22.0 programında analiz edilerek; frekans ve çapraz tablolar yardımı ile tanımlayıcı istatistik analizleri ile elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır. Araştırmanın sonucunda elde edilen veriler göre, öğrencilerin %63,6'sı kadın, %36,4'ü erkektir. Araştırmaya katılan öğrencilerin ağırlıklı olarak üçüncü ve dördüncü sınıf (%56,8) öğrencilerinden oluşmaktadır. Öğrencilerin %45,4'ü üniversitenin kütüphane imkânlarının yeterli olduğunu, %60,5 üniversitenin burs imkânlarının yetersiz olduğunu ve %59'u ise yabancı edil eğitiminin yetersiz olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin siyasete olan ilgileri ortalamanın (%46,6) altında çıkmıştır. Öğrencilerin okudukları üniversiteye olan aidiyet düzeyleri oldukça düşük olup, kendileri yüksek düzeyde üniversiteye ait hissedenlerin oranı yalnızca %17,6'dır. Çalışmayla, öğrencilerin düşük gelir düzeyine sahip ailelerden geldiği, çoğunluğun il ve ilçe merkezinde yaşadığı, üniversite hayatında belirgin bir problem yaşamadıkları, zararlı madde kullanım alışkanlıklarının yüksek seviyelerde olmadığı, derslerine düzenli bir biçimde devam ettikleri ve aidiyet düzeylerinin çok düşük olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci Profili, Cumhuriyet Üniversitesi, Öğrenci, Sivas.

A STUDY ON DETERMINING STUDENT PROFILES: AN INVESTIGATION ON STUDENTS OF SIVAS CUMHURİYET UNIVERSITY

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the socio-demographic characteristics of the students, what kind of cultural environment they come from, their habit of Internet use, the status of attendance to the university, their level of

¹ Doç. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, zgencer@cumhuriyet.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-6065-7395

² Dr. Öğretim Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, ydasli@cumhuriyet.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-6569-1103

belonging to the university, their habit of harmful substance, their expectations from the university, their level of communication with university staff, the challenges they experience during their university life and their interest with politics. The research was conducted at Sivas Cumhuriyet University. As the number of study population was known, a sample calculation “suitable sampling” was made and 1200 undergraduate students were included in the study. The application department of the research, together with an open questionnaire form similar to the form used in the profile research conducted at Istanbul University in 2017. SPSS was analyzed in 22.0 program; The results with frequency and cross tables were interpreted. Result of the study of the students in the study, 63.6% were female and 36.4% were male. The majority of the students participating in the study consisted largely of third and fourth grade students (56.8%). 45.4% of the students stated that the university’s library facilities were sufficient, 60.5% reported that the scholarship opportunities of the university were insufficient and 59% noted that foreign language education was insufficient. Students’ interest in politics was below the average (46.6%). The students’ level of belonging to the university at which they study is very low, and only 17.6% of whom feel themselves belong to a high level of university. It was concluded that the students come from low-income families, the majority live in the cities and districts, they do not have any significant problems in their university life, their habits of harmful substance use are not at high levels, they attend their lessons regularly and their level of belonging is very low.

Keywords: Student Profile, Cumhuriyet University, Student, Sivas.

GİRİŞ

Üniversiteler bilgiyi üretip aktarma, eleştirel düşünceyi ortaya çıkarma, geliştirme ve yaygınlaştırma, nitelikli insan gücünü yetiştirme gibi eylemlerin gerçekleştiği eğitim kurumları olarak değerlendirilmektedir. İfade özgürlüğü, insani durumları iyileştirici politikaların üretilmesi, hakikatin arayıp bulunması, yükseköğretim kurumu olan üniversitelerin ahlaki hedeflerinin içinde sayılmaktadır (Küçükcan ve Gür, 2009: 33). Dolayısıyla üniversite gençliği genel anlamda toplumdaki bireyler arasında öğrenim durumu bakımından en yüksek seviyede yer alan bir grubu oluşturmaktadır. Bu nedenle üniversite gençliği kendine özgü bir alt kültür oluşturan, araştıran, sorgulayan ve eleştiren donanımlarıyla ön plan çıkan, içinde bulduklarını toplumun geleceğinin çizilmesi bakımından son derece önemli bir gençlik kesimini oluşturmaktadır. Bu özelliklerinden dolayı son dönemlerde öğrenci profili araştırmaları ciddi bir biçimde önem kazanmıştır. Öğrenci profili araştırmaları ile eğitim kalitesinin artırılması arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır. Artık üniversiteler, kurumlarından eğitim gören bireyleri sosyal, ekonomik, kültürel ve psikolojik tüm yönleriyle tanıyıp ona göre bir eğitim-öğretim planlaması yapmaktadırlar.

Öğrenci profili kavramı, öğrencinin ampirik varlığının resmî ya da resmedilmiş hâli olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda, öğrenci profili çıkarma girişimi de, eğitimin belli bir tür ve düzeyinde öğrenim görmekte olan bireylerin herkesçe gözlemlenebilir ortak özelliklerinin olabildiğince nicelikselleştirmesi, istatistiksel göstergelere sığdırılmaya çalışılması gibi bir anlam kazanmaktadır (Özsoy, 2004: 306). Öğrenci profiline yönelik çalışmalar öğrencilerin sosyo-ekonomik ve kültürel düzeylerini belirlenmesinde, üniversite ve meslek seçiminde etkili olan faktörlerin tespit edilmesinde, üniversitedeki akademik ve sosyal yaşama ilişkin görüşlerinin ve geleceğe yönelik beklentilerinin belirlenmesinde ve seçtikleri meslekle geleceğe yönelik beklentilerinin ne ölçüde uyduğunu ortaya koymak bakımından oldukça önemlidir (Ulusoy, Tosun ve Aydın, 2014: 11). Bu çalışmalar öğrencilerin demografik özelliklerini neler olduğu ortaya çıkararak öğrenci kitlesi daha iyi tanınmasını sağlayıp elde edilen verilere uygun nitelikte bir eğitim verilerek genel olarak eğitim kalitesinin artırılmasını sağlamaktadır. Ayrıca profil çalışmaları yalnızca öğrenci özelliklerini ortaya çıkarmakla kalmayıp aynı zamanda akademisyenlerin gerek eğitim gerekse bilimsel çalışmaları için de yol gösterici olabilmektedir (Şenses, 2005: 185-186).

Üniversite öğrencisinin profili var olan eğitim sisteminin ve toplumun farklı açılardan gelişmişlik düzeyinin en iyi göstergelerinden biridir. Üniversitelerin kendi öğrencilerini belirleme gibi bir imkânı olmadığından resmi istatistiklere bakılarak planlama yapılması gerçek hayatta bazı hatalara neden olmaktadır (Çiçek, Baykul ve Keleş, 2014: 172). Bu hataların asgariye indirilmesinde yükseköğretim kurumlarının sahip oldukları öğrenci kitlesinin profilinin bilinmesi oldukça önemlidir. Düzenli aralıklarla yapılacak olan karşılaştırılmalı profil çalışmaları değişimi gözlemeye imkan da verecektir.

1. Literatür Araştırması

Avrupa ülkelerinde öğrenci yaşamını tüm boyutlarıyla araştırmak ve böylece öğrencilere yönelik politikalara veri tabanı oluşturmak üzere ulusal ve yerel ölçekte olduğu gibi üniversite düzeyinde de örgütlenmiş kurumlar bulunmaktadır. Örneğin Fransa'daki Observatoire nationale de la Vie Etudiante (OVE), Almanya'daki Deutsches Studentenwerk (DSW) ve İtalya'daki Fondazione della Residencia Universitaria Italiana (RUI) böyle örgütlerdir. Fransa'da, Millî Eğitim Bakanlığınca

1989 yılında kurulan Observatoire nationale de la Vie Etudiante (OVE), öğrencilerin de yönetimde söz ve yetki sahibi olduğu, her üniversitede uzantısı bulunan bir örgüttür. Öğrenci Yaşamı Ulusal Gözlem Evi, her üç yılda bir yirmi beş bin üniversite öğrencisi üzerinde yaptığı kapsamlı bir anketle öğrenci yaşamını tüm ayrıntılarıyla araştırmak; başka kişi ya da kurumlarca bu konuda yapılan araştırmaları değerlendirmek ve yapılacak araştırmalara kılavuzluk etmekle görevlidir (Özsoy, 2004: 309). Birçok ülkede yüksek öğrenim öğrencileri üzerine profil çalışmalarından tutunda memnuniyet çalışmalarına varıncaya kadar çok çeşitli alanlarda öğrenciyi tanımaya, anlamaya ve ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik pek çok çalışma yapılmaktadır. Aşağıda bazı ülkelerdeki öğrenci profiline yönelik çalışmalara değinilmiştir.

Fransa'daki çalışmalara göz atıldığında ise öğrenci araştırmalarının en önemlilerinin 5 farklı kurum tarafından yürütülmekte olduğunu ifade edebiliriz. OVE (L'Observatoire de la vie étudiante) tarafından yürütülen anketler temel olarak üniversiteye giriş, eğitim stratejileri, sosyal durum, yurt dışı eğitim, iş imkânı ve öğrenci biyografileri hakkında sorular içermektedir. Mart 2013'te 7.si düzenlenen anketler 1994'ten beri yürütülmektedir. Özel bir araştırma enstitüsü olan BVA (Institut d'études de marché & d'opinion) (2012) ise yaptığı geniş ölçekli anketlerde ülke genelinde 3000 öğrenciye anket uygulamıştır. Eğitim kalitesi, sosyal durum ve mezunların üniversiteyle ilişkisi bu ankette sorulan temel alanları oluşturmaktadır. Fransa'da öğrenci araştırması yapan diğer bir kuruluş da (Laboratoire de sciences et éducation, LSE), Almanya'daki araştırmaların yürütücüsü olan Konstanz Üniversitesine bağlı AG Hochschulforschung/Universität Konstanz''in anketlerini uygulamaktadır. 2002, 2005 ve 2009 yıllarında yapılan ve sadece bir bölgeyi kapsayan anketler dışında LSE'nin yürüttüğü anketler genel itibarıyla ülke çapında gerçekleştirilmektedir (Busse, 2015).

İspanya'da ise Katalan bölgesinde uygulanmış bir öğrenci anketinden bahsedilebilir. Katalan Üniversite Kalite Ölçme Ajansı 2001'den beri mezunlara yönelik, 2014 yılından beri de yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yönelik anketler yürütmektedir. Bu anketlerin temel konusu öncelikle öğrencilerin iş piyasası tarafından ne kadar kabul edilebildikleri ve bu noktadan eğitimin içeriğine ilişkin hangi sonuçların çıkarılabileceği meseleleridir (Busse, 2015). İngiltere'de yapılan

çalışmalara baktığımızda, Times Higher Education tarafından yapılan *Öğrenci Deneyimleri Anketi* ve genel bir çalışma olan Ulusal Öğrenci Anketi öne çıkmaktadır (Busse, 2015). Ulusal Öğrenci Anketi, bağımsız pazar araştırma kuruluşu IPSOS Mori yönetiminde 2005'ten beri uygulanmaktadır. Çalışmada genel olarak öğrencilerin derslere ilişkin memnuniyetleri ölçülmektedir. Tüm ülke genelinde son sınıflara uygulanan bu ankete katılan öğrenci sayısı yarım milyona yakındır. Öğrencilerin öğrenme deneyimleri ve memnuniyetleri ölçülmektedir. Akademik destek, değerlendirme ve geri bildirim, dersteki öğretim, organizasyon ve idare, yeni medya ve internet, öğrenme kaynakları soruların yer aldığı temel başlıklardır (University College London, 2015).

ABD'deki çalışmalar incelendiğinde, 1966'da Los Angeles Kaliforniya Üniversitesinin bünyesinde bulunan Yüksek Öğretim Araştırma Enstitüsünün faaliyetiyle başlayan ve günümüzde uygulamaları devam eden, ulusal düzeyde yaygınlaşmış ve standartlaştırılmış bir öğrenci profili çalışması karşımıza çıkmaktadır (Pryor, Hurtado, Saenz, Santos ve Korn, 2007). Bu enstitü ulusal düzeydeki tüm üniversitelere ve yükseköğretim kurumlarına öğrenci profili araştırmasını *Kurumsal İşbirliği Araştırma Programı* dâhilinde bir hizmet olarak sunmaktadır. ABD'deki üniversiteler kendi istekleri doğrultusunda ya bu enstitü tarafından sunulan anketi ya da kendi oluşturdukları anketleri kullanmaktadır (Eagan vd., 2015).

Kanada'da 1994 yılından beri Kanada Üniversite Araştırma Birliği tarafından yükseköğretim öğrencileri üzerine yapılan araştırmalar bulunmaktadır. Kanada üniversitesi hem ayrı ayrı birinci, orta sınıf (yani 2 ve 3. sınıflar) ve son sınıflara yaptığı, hem de tüm lisans dönemi üniversite öğrencilerine yaptığı araştırmalar ile değerlendirmelerini ve analizlerini ortaya koymaktadır (Canadian University Survey Consortium ve Prairie Research Associates, 2013).

Avustralya'da 1994 yılından beri Melbourne Üniversitesi bünyesindeki Yüksek Öğretim Çalışmaları Merkezi tarafından her 5 yılda bir uygulanan ve özellikle birinci sınıf öğrencilerinin tecrübelerine odaklanan bir araştırma yürütülmekte olup bu araştırmaların sonuncusu ise 2014 uygulanmıştır (Baik, Naylor ve Arkoudis, 2015).

Öğrenci profili konusunun ülkemizde de son yıllarda önem kazandığı ve kurumsal ve bireysel düzeyde yapılan araştırmalara konu olduğu görülmektedir. Literatüre bakıldığında profil araştırmalarının farklı alanlarda ve kapsamda ancak benzer amaçlarla yapıldığı gözlenmektedir. Bu sebeple yurt içinde ve yurt dışında pek çok çalışma yapılmıştır. Örneğin bazı çalışmalar üniversitenin bir veya birkaç fakültesi, bir fakültesi, hatta bir fakültenin bir bölümü şeklinde yapıldığı görülmektedir. Bu nedenle burada önemli birkaç literatüre yer verilmiştir.

Cem Ali Gizir (2005) Orta Doğu Teknik Üniversitesi *son sınıf öğrencilerinin* problemleri üzerine yaptığı araştırmada, öğrencilerin problemleri ile cinsiyet ve fakülte değişkenleri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Muammer Yaylalı ve arkadaşları (2006) tarafından gerçekleştirilen *Üniversite Gençliğinin Sosyo- Ekonomik Profili Araştırması* Türkiye'deki devlet ve vakıf üniversitelerinde dört yıllık meslek yüksekokullarında ve fakültelerde (Açık öğretim Fakültesi öğrencileri kapsam dışında tutulmuştur) okuyan üniversite gençliğinin sosyo-ekonomik profilini ortaya koymayı amaç edinmiştir. Araştırmada 9909 kişiyle anket gerçekleştirilmiştir. Sema Atasever'in (2007) yüksek lisans çalışması olan *Gazi Üniversitesi Öğrenci Profili* üniversite kapsamında yapılmış araştırmalardan biri olarak zikredilebilir. Mersin Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Merkezi'nin yürüttüğü *Mersin Üniversitesi Öğrenci Profili Araştırması* Türkiye'de gerçekleştirilen en kapsamlı profil araştırmalarından biridir (Gizir vd., 2010).

Adnan Menderes Üniversitesi Gençlik Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından 2011 yılında yapılan bir başka araştırma Hatipoğlu ve arkadaşlarına (2012) aittir. Bir diğer araştırma 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Süleyman Demirel Üniversitesi öğrencilerinin profilini belirlemek amacıyla Çiçek, Baykul ve Keleş (2014) tarafından yapılmıştır.

Uludağ Üniversitesinde Sevüktekin, Nargeleçekenler ve Çetin (2012) tarafından gerçekleştirilen *Uludağ Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Profil Araştırması* kapsamında fakülte ve meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin kişisel özelliklerine, sosyoekonomik durumlarına, bölümlerine ve çalışma performanslarına ilişkin veriler elde edilmiştir. Öğrenci profili çalışmaları arasında en kapsamlı araştırmalardan biride Özer Sencar'ın (2013) *Üniversite Gençliği*

Araştırması-Türkiye'deki Üniversite Gençliğinin Profili 2 başlıklı çalışmasıdır. Çalışma 39 üniversitede 2801 öğrenci ile yüz yüze görüşme tekniği uygulayarak gerçekleştirmişti. Bu çalışmayla öğrencilerin kendilerini nasıl tanımladıkları ve algıları, üniversitelerinden memnuniyet düzeyleri, siyasete ve sosyal olaylara bakış tarzları gün yüzüne çıkarılmaya çalışılmıştır. Ayrıca öğrenci profilinin çok detaylı bir biçimde incelendiği bir diğer çalışma ise Şentürk ve arkadaşları (2017) tarafından yapılan *İstanbul Üniversitesi Öğrenci Profili Araştırması*'dır. Şentürk ve arkadaşları öğrencilerin demografik bilgilerinden zararlı alışkanlıklarına, tercih süreçlerinden üniversite aidiyet düzeylerini ortaya çıkaran çok kapsamlı bir araştırma gerçekleştirmişlerdir.

Profil araştırmalarının birçoğunun üniversite genelinden ziyade daha fazla fakülte (Akyurt, 2009; Çevik ve Yiğit, 2009; Gavcar, Bulut ve Karabulut, 2005; Nartgün ve Yüksel, 2009; Özel, 2006; Parlakay, Sahillioğlu Baklacı, Dağıstan ve Karakuyu, 2013; Şahin, 2005; Şenol, ve Tüfekci, 2007; Tekin, 2014; Türkmenoğlu, Yavuz ve Aydın, 2007) bağlamında yapıldığı gözlenmektedir. Fakültelere yönelik öğrenci profili araştırmalarının yanı sıra bölümlere yönelik de araştırmalar (Erkan ve ark., 2002; Ekiz, 2006; Yiğit, Esenay ve Derebent, 2007; İssi, 2008; Kaya ve Büyükkasap, 2005; Şenses, 1999; Şenses 2005) da bulunmaktadır.

Bu çalışmanın evrenini oluşturan Sivas Cumhuriyet Üniversitesi öğrencileri ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında öğrencilerin tamamına yönelik herhangi bir çalışmanın yapılmadığı yapılan birkaç çalışmanın (Ulusoy vd., 2010; Ulusoy, Tosun ve Aydın, 2014; Biçer, İlman ve Ekiz, 2018) ise sınırlı kapsamda birkaç bölüm özelinde memnuniyet düzeyi ölçümü, kısmi bir öğrenci profili ve mezun öğrenciler üzerine yapılan çalışmalardan ibaret olduğu görülmektedir.

2. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmanın etik uygunluğu onaylandıktan sonra, anket sorularının açık ve anlaşılır olup olmadığının belirlenmesi için 50 üniversite öğrencisinin katılımı ile bir pilot çalışma yapılmıştır. Pilot çalışma sonrası gerekli düzeltmeler yapılarak anket formuna son şekli verilmiştir. Araştırma 1 Kasım-30 Kasım 2018 tarihleri arasında Cumhuriyet Üniversitesi merkez kampüsünde yapılmıştır. Araştırmanın evreni

Cumhuriyet Üniversitesi'nde öğrenim gören, aktif kayıtlı lisans öğrencileridir. Ancak araştırmada tüm öğrencilere ulaşmak zaman kısıtı, maliyet ve örnekleme ulaşım zorluğundan dolayı araştırmada olasılığa dayalı olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme (emek, zaman ve para açısından ve çeşitli sınırlılıklar nedeniyle örneklemin kolay ulaşılabilir birimlerden seçilmesidir) kullanılmıştır. Hazırlanan anket formu, Cumhuriyet Üniversitesinde 2018-2019 eğitim öğretim yılında merkez kampüste öğrenim gören hem normal hem de gece öğretimindeki lisans öğrencileri ile sınırlı tutularak, meslek yüksekokulları, açık ve uzaktan eğitim fakültesi öğrencileri ile yabancı uyruklu öğrenciler araştırma evreni dışında tutulmuştur. Çünkü öğrenci popülasyonu ilçelerde değil ağırlıklı olarak merkez kampüstedir ve açık veya uzaktan eğitim alan öğrencilere erişim sorunu bulunmaktadır. Örnekleme giren fakülte popülasyonlarına göre anketler dağıtılarak toplam 1200 T.C. vatandaşı öğrenci üzerinde yüz yüze anket tekniği kullanılarak nicel metodlardan biri olan tarama modeline uygun biçimde uygulanmıştır. 14 anket formu eksik ve hatalı veri içerdiğinden analize tabi tutulmamıştır. Böylece elde edilen 1186 anket formu üzerinden analizler yapılmıştır.

Araştırmada kullanılan anket formu 2017 yılında İstanbul Üniversitesi tarafından yapılan profil araştırmasında kullanılan form (Şentürk vd., 2017) örnek alınarak tasarlanmıştır. Araştırma formunda belirlenen altı tema kullanılmıştır. Sosyo-demografik bilgiler teması öğrencilerin hangi sosyal ve kültürel çevreden geldiklerine dair betimsel veri sunması amacıyla oluşturulmuştur. Tercih süreci temasındaki sorular öğrencilerin Cumhuriyet Üniversitesini tercih etme nedenleri ve bu tercihe etki eden faktörleri bulmayı amaçlamaktadır. Sosyo-kültürel faaliyetler temasında öğrencilerin kulüp ve gönüllülük etkinliklerini, boş zamanlarını, kitap ve müzik tercihlerini, dini ve siyasi görüşlerini, madde kullanımı ve beslenme, uyku alışkanlıkları gibi gündelik yaşam faaliyetlerini nasıl değerlendirdiklerinin betimlenmesi amaçlanmaktadır. Dördüncü alt tema olan Cumhuriyet Üniversitesinde öğrenci olmak öğrencilerin Cumhuriyet Üniversitesi öğrencisi olduktan sonra akademik, yaşam ve sosyal becerilerini ne düzeyde geliştirdiğini ölçmek amaçlı geliştirilen ölçekleri içermektedir. Cumhuriyet Üniversitesinde yaşam başlıklı temada üniversiteye uyum süreci, öğrencilerin üniversitenin sunduğu olanaklardan yararlanma sıklığı ve

memnuniyet düzeylerine ilişkin sorulara yer verilmiştir. Yaşam doyumu ve gelecek hedefleri başlıklı son temada ise öğrencilerin yaşam doyumu ve geleceğe dair planları betimlenecektir. Ancak bu çalışmada elde edilen verilerin yalnızca bir kısmının temel istatistiksel değerlendirmelerine yer verilmiş, tamamı üzerinden yapılacak detaylı analiz ilerleyen zamanlarda geniş bir çalışmada aktarılacaktır.

1. Araştırmanın Bulguları

Elde edilen verilerin SPSS 22.0 programında kodlanması sonucu elde edilen tablo ve yorumları biçiminde analiz yapılmıştır. Verilerden demografik bilgileri, üniversitenin yeterliliği konusundaki görüşleri, dini inanç konusundaki görüşleri, en son genel seçimde oy verme, üniversite duyurularını takip ettikleri araçların dağılımı, üniversite hayatında yaşadıkları zorluk konuları, kendilerini ait hissetme düzeyleri ve madde kullanım düzeyleri frekans tabloları ile; siyasete olan ilgilerinin ortalaması betimleyici tablo ile ve devam edilen fakülte ile derse devam sıklığı, günlük internet kullanımını çapraz tablo ile gösterilmiştir.

Tablo 1. Ankete Katılan Öğrencilerin Demografik Bilgileri Dağılımı

	Cevapsız	17	1,4
SINIF	1.Sınıf	222	18,7
	2.Sınıf	263	22,2
	3.Sınıf	348	29,3
	4.Sınıf	322	27,2
	5.Sınıf	13	1,1
	6.Sınıf	1	0,1
	Toplam	1186	100
	Cevapsız	12	1
Cinsiyet	Kadın	742	63,6
	Erkek	432	36,4
	Toplam	1186	100
	Cevapsız	11	0,9
Gelir	TL 499 ve altı	516	43,5
	TL 500-749	381	32,1
	TL 750-999	134	11,3
	TL 1000-1249	85	7,2
	TL 1250-1499	26	2,2
	TL 1500 ve üzeri	33	2,8
	Toplam	1186	100
	Cevapsız	4	0,3
Yaşanılan Yerleşim Birimi	İl merkezi	654	55,1
	İlçe merkezi	329	27,7
	Bucak/Köy	196	16,5
	Yurtdışı	3	0,3
	Toplam	1186	100

Tablo 1’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin 348’i (%29,3) 3. sınıf, 322’si (%27,2) 4. sınıf, 263’ü (%22,2) 2. sınıf, 222’si (%18,7) 1. sınıf, 13’ü (%1,1) 5. sınıf ve 1’i (%0,1) 6. sınıf öğrencisidir. 17 (%1,4) öğrenci sınıf bilgisini paylaşmamıştır. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi öğrencilerinin temel demografik bilgilerinden biri olan cinsiyet değişkenine ilişkin bulgulara bakıldığında örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin 742’sinin (%63,6) kadın, 432’sinin (%36,4) erkek olduğu görülmektedir. Araştırma kapsamında öğrencilere ortalama aylık gelir miktarları sorulmuştur. Tablo 1’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin 516’sı (%43,5) ortalama aylık gelir miktarının “499 TL ve altı” olduğunu, 381’i (%32,1) “500 TL – 749 TL” arasında olduğunu, 134’ü (%11,3) “750 TL – 999 TL” arasında olduğunu, 85’i (%7,2) “1000 TL – 1249 TL” arasında olduğunu, 26’sı (%2,2) “1250 TL – 1499 TL” arasında olduğunu, 33’ü (%2,8) ise “1500 TL ve üzeri” olduğunu belirtmiştir. Tablo 1’de görüldüğü üzere ailelerinin ikamet ettiği yerleşim bölgesi için öğrencilerin 654’ü (%55,1) il merkezi, 329’u (%27,7) ilçe merkezi, 196’sı (%16,5) bucak veya köy, 3’ü (%0,3) yurtdışı cevabını vermiştir.

Tablo 2. Ankete Katılan Öğrencilerin Üniversitenin Yeterliliği Konusundaki Görüşleri Dağılımı

Üniversite- Yeterlilik	Yetersiz		Kısmen Yeterli		Yeterli			
	F	%	F	%	F	%	F	%
Kampüs yaşam alanları	429	36,2	523	44,1	201	16,9	33	2,8
Genel Kullanım alanlarının(sınıf, wc, vb.) bakımı	413	34,8	490	41,3	259	21,8	24	2
Genel Kullanım alanlarının(sınıf, wc, vb.) sayısı	307	25,9	485	40,9	364	30,7	30	2,5
Kütüphane imkânları	203	17,1	421	35,5	538	45,4	24	2
Kalabalık sınıflar	430	36,3	446	37,6	263	22,2	47	4
Burs imkânları	717	60,5	296	25	133	11,2	40	3,4
Yurt imkânları	303	25,5	353	29,8	493	41,6	37	3,1
Staj imkânları	483	40,7	440	37,1	193	16,3	70	5,9
İş imkânları	583	49,2	420	35,4	116	9,8	67	5,6
Öğretim üyesi-öğrenci ilişkileri	300	25,3	537	45,3	330	27,8	19	1,6
İdari personel-öğrenci ilişkileri	393	33,1	509	42,9	256	21,6	28	2,4
Sosyal mekânlar	450	37,9	486	41	226	19,1	24	2
İbadethane mekânları	203	17,1	454	38,3	492	41,5	37	3,1
Yabancı dil eğitimi	700	59	356	30	99	8,3	31	2,6

Tablo 2’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğrencilerin 523’ü (%44,1) üniversitenin kampüs yaşam alanlarının kısmen yeterli olduğunu, 429’u (%36,2)

yetersiz olduğunu, 201'i (%16,9) yeterli olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin 490'ı (%41,3) üniversitenin genel kullanım alanlarının bakımının kısmen yeterli olduğunu, 413'ü (%34,8) yetersiz olduğunu, 259'u (%21,8) yeterli olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin 538'i (%45,4) üniversitenin kütüphane imkânlarının yeterli olduğunu, 421'i (%35,5) kısmen yeterli olduğunu, 203'ü (%17,1) yetersiz olduğunu belirtmiştir. Araştırma kapsamında elde edilen bir diğer veri ise, öğrencilerin 717'si (%60,5) üniversitenin burs imkânlarının yetersiz olduğunu, 269'u (%25) kısmen yeterli olduğunu, 113'ü (%11,3) yeterli olduğunu belirtmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin %27,8'i öğretim üyeleri ile olan ilişkilerin yeterli olduğunu ifade ederken, büyükçe (%45,3) bir kısmı da kısmen yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Yükseköğretimde istenilen başarının elde edilebilmesinin önemli yollarından biri de öğrenci-hoca ilişkisidir. Üniversiteler yalnızca bilimsel bilginin üretildiği ve aktarıldığı yerler olmayıp, aynı zamanda başarılı bir sosyalleşme içinde olmazsa olmaz kurumlardır. Öğrencilere üniversitedeki sosyal mekanların yeterli olup olmadığı sorulmuş ve yalnızca %19,1 yeterli bulmuştur. Tablo 2'den anlaşılacağı üzere öğrencilerin yarısından fazlası (%59) yabancı edil eğitiminin yetersiz olduğunu ifade etmiştir. Yabancı edil eğitim olanaklarının yetersiz olması yalnızca Sivas Cumhuriyet Üniversitesinin sorunu olmayıp Anadolu'daki tüm üniversitelerin ortak sorunudur.

Araştırma kapsamında üniversite öğrencilerinin dini inanç ve siyasete ilişkin tutumları betimlenmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede öğrencilere *dini inanç* açısından listelenen ifadelerden hangisinin kendilerini en iyi tanımladığı şeklinde bir soru yöneltilmiştir. Öğrencilerin 575'i (%48,5) inançlı olduğunu ve inandığı dinin bazı gereklerini yerine getirmeye çalıştığını, 446'sı (%37,6) inançlı olduğunu ve inandığı dinin bütün gereklerini yerine getirmeye çalıştığını, 73'ü (%6,2) inançlı olduğunu fakat inandığı dinin gereklerini yerine getirmediğini, 41'i (%3,5) ise inançlı biri olmadığını ifade etmiştir.

Tablo 3. Ankete Katılan Öğrencilerin Siyasete Olan İlgilerinin Ortalaması

Siyasete Olan İlgisi	N	\bar{x}	SS
	1186	4,46	2,88

Öğrencilerin siyasete olan ilgilerini “1=Az”dan “10=Çok”a doğru olacak şekilde en iyi ifade eden seçeneği işaretlemeleri istenmiştir. Siyasete olan ilginin aritmetik ortalaması 10 üzerinden (\bar{x}) 4,46 ($SS=2,88$) olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin siyasete olan ilgilerinin ortalamasının altında olduğu, genel olarak siyasetle en önemli bağlarının seçimlerde oy kullanmaktan ibaret olduğu söylenebilir. Araştırma ile elde edilen bulgulara göre öğrencilerin 1012’si (%85,3) son genel seçimlerde oy kullandığını belirtirken çok azı kullanmamıştır.

Tablo 4. Ankete Katılan Öğrencilerin Üniversite Duyurularını Takip Ettikleri İletişim Araçlarının Dağılımı

Duyuru Takip Aracı	Frekans	Yüzde%
Takip etmiyorum	226	19,1
Bölüm/Fakülte internet sitesi	310	26,1
Üniversitenin internet sitesi	230	19,4
Twitter	58	4,9
Facebook	31	2,6
Instagram	253	21,3
Whatsapp	48	4
E-Posta	1	0,1
Diğer	10	0,8
Cevapsız	19	1,6
Toplam	1186	100

Öğrencilere Sivas Cumhuriyet Üniversitesi ile ilgili haberleri, duyuruları en çok hangi kaynaktan takip ettikleri sorusu yöneltilmiştir. Tablodan anlaşıldığı üzere örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin 226’sı (%19,1) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi ile ilgili haber ve duyuruları takip etmediğini belirtirken; 310’u (%26,1) Bölüm/Fakülte internet sitesinden, 253’ü (%21,3) Instagram üzerinden, 230’u (%19,4) üniversite internet sitesinden, 58’i (%4,9) Twitter üzerinden, 48’i (%4) Whatsapp üzerinden, 31’i (%2,6) facebook üzerinden takip ettiğini belirtmiştir. 10 (%0,8) öğrenci “diğer” şıkkını işaretlerken 19 (%1,6) öğrenci bu soruya cevap vermemiştir.

Tablo 5. Ankete Katılan Öğrencilerin Üniversite Hayatında Yaşadıkları Zorluk Konuları Dağılımı

Zorluk	Frekans	Yüzde%
Bir zorluk yaşamadım	282	23,8
Evden/ailemden uzakta olmak/Aile özlemi	410	34,6
İhtiyacım olduğunda yardım istemek	57	4,8
Maddi sıkıntılar	189	15,9
Ulaşım	68	5,7

Bu şehirde kendimi güvende hissetmemek	42	3,5
Kendimi ait/yakın hissettiğim bir grup/arkadaş Bulmak	78	6,6
Diğer	37	3,1
Cevapsız	23	1,9
Toplam	1186	100

Araştırma kapsamında öğrencilerin üniversitenin ilk yılında hangi konularda zorluk yaşadıkları, üniversitenin sunduğu imkânların yeterliliği, kullanım sıklığı ile bu imkânlarla ilişkin memnuniyet düzeyleri incelenmiştir. Tablo 5’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin 282’si (%23,8) bir zorluk yaşamadığını belirtmiştir. 440’ı (%34,6) evden/aileden uzakta olma/aile özlemi yaşadığını, 189’u (%15,9) maddi sıkıntı yaşadığını, 78’i (%6,6) kendimi ait/yakın hissettiğim bir grup/arkadaş bulamama sorunu yaşadığını, 68’i (%5,7) ulaşım sorunu yaşadığını, 57’si (%4,8) ihtiyacım olduğunda yardım isteyememe sorunu yaşadığını, 42’si (%3,5) bu şehirde kendini güvende hissetmeme sorunu yaşadığını belirtmiştir. 37 öğrenci (%3,1) önerilen seçenekler dışında bir sıkıntı yaşadığını bildirmiştir.

Tablo 6. Ankete Katılan Öğrencilerin Kendilerini Ait Hissetme Düzeyleri Dağılımı

Aidiyet	Frekans	Yüzde%
Düşük	464	39,1
Orta	483	40,7
Yüksek	209	17,6
Cevapsız	30	2,5
Toplam	1186	100

Öğrencilerinin üniversitelerine duyduğu aidiyet araştırma kapsamında incelenen en önemli temalardan biridir. “1 = Az”, “10 = Çok” olacak şekilde öğrenciler üniversitelerine duydukları aidiyeti derecelendirmiştir. Verilen cevaplar daha sonra “düşük (1-4)”, “orta (5-7)” ve “yüksek (8-10)” olacak şekilde üç kategoride analiz edilmiştir. Bu yolla, genel itibariyle öğrencilerin okula olan bağlılıkları ölçülmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin üniversitelerine duydukları aidiyet değişkenine ilişkin frekans ve yüzde dağılımı yukarıda tablo 6’da gösterilmiştir. Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin 483’ü (%40,7) üniversitesine orta derecede ait hissettiğini, 464’ü (%39,1) düşük derecede ait hissettiğini, 209’u (%17,6) yüksek derecede ait hissettiğini belirtmiştir.

Tablo 7. Ankete Katılan Öğrencilerin Madde Kullanım Düzeyleri Dağılımı

Madde kullanımı	Sigara		Alkol		Nargile		Uyuşturucu Madde	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Hiç kullanmadım	652	55	827	69,7	685	57,8	1085	91,5
Birkaç kez denedim	146	12,3	111	9,4	208	17,5	28	2,4
Nadiren	68	5,7	79	6,7	155	13,1	4	0,3
Ara sıra	81	6,8	87	7,3	63	5,3	4	0,3
Sıklıkla	209	17,6	32	2,7	32	2,7	6	0,5
Cevapsız	30	2,5	50	4,2	43	3,6	59	5
Toplam	1186	100	1186	100	1186	100	1186	100

Öğrencilerin madde kullanım oranları tablo 7’de verilmiş olup buna göre, örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin 652’si (%55) hiç sigara kullanmadığını belirtirken; 209’u (%17,6) sıklıkla kullandığını, 146’sı (%12,3) birkaç kez denediğini, 81’i (%6,8) ara sıra kullandığını ve 68’i (%5,7) nadiren kullandığını belirtmiştir. 30 öğrenci ise bu soruya cevap vermemiştir. Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin 827’si (%69,7) hiç *alkol* kullanmadığını belirtirken; 111’i (%9,4) birkaç kez denediğini, 87’si (%7,3) ara sıra kullandığını, 79’u (%6,7) nadiren kullandığını ve 32’si (%2,7) sıklıkla kullandığını belirtmiştir.

Tablo 8. Ankete Katılan Öğrencilerin Fakülteleri ile Derslere Devam Etme Sıklıkları Arasındaki İlişkiyi Gösteren Çapraz Tablo

Fakülte	Derslere devam sıklığı						Toplam
	Boş	Hiç	Nadir	Ara sıra	Çoğu zaman	Neredeyse Her zaman	
Cevapsız	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	1 50,0%	1 50,0%	2 100,0%
Diş Hekimliği Fakültesi	1 8,3%	0 0,0%	0 0,0%	4 33,3%	6 50,0%	1 8,3%	12 100,0%
Eczacılık Fakültesi	1 4,3%	0 0,0%	0 0,0%	2 8,7%	8 34,8%	12 52,2%	23 100,0%
Edebiyat Fakültesi	2 1,1%	6 3,2%	4 2,1%	10 5,3%	68 36,2%	98 52,1%	188 100,0%
Eğitim Fakültesi	1 ,9%	2 1,8%	1 ,9%	5 4,5%	27 24,3%	75 67,6%	111 100,0%
Fen Fakültesi	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	1 100%	1 100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	1 2,9%	0 0,0%	0 0,0%	4 11,8%	10 29,4%	19 55,9%	34 100,0%
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	0 0,0%	1 ,5%	1 ,5%	11 5,9%	70 37,4%	104 55,6%	187 100,0%
İlahiyat Fakültesi	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	2 2,6%	16 20,5%	60 76,9%	78 100,0%
İletişim Fakültesi	1 ,6%	4 2,5%	3 1,9%	6 3,8%	45 28,1%	101 63,1%	160 100,0%
Mimarlık Fakültesi	1 4,8%	0 0,0%	0 0,0%	1 4,8%	8 38,1%	11 52,4%	21 100,0%
Mühendislik Fakültesi	0 0,0%	0 0,0%	1 2,6%	1 2,6%	8 21,1%	28 73,7%	38 100,0%
Sağlık Bilimleri Fakültesi	7 3,7%	0 0,0%	1 ,5%	5 2,6%	43 22,6%	134 70,5%	190 100,0%
Tıp Fakültesi	1 2,4%	1 2,4%	5 11,9%	5 11,9%	15 35,7%	15 35,7%	42 100,0%
Turizm Fakültesi	2 4,7%	0 0,0%	2 4,7%	1 2,3%	14 32,6%	24 55,8%	43 100,0%
Veterinerlik Fakültesi	0 0,0%	1 5,3%	0 0,0%	1 5,3%	7 36,8%	10 52,6%	19 100,0%
Suşehri Sağlık Yüksek Okulu	0 0,0%	1 2,7%	1 2,7%	0 0,0%	6 16,2%	29 78,4%	37 100,0%
Toplam	18 1,5%	16 1,3%	19 1,6%	58 4,9%	352 29,7%	723 61,0%	1186 100,0%

Araştırma kapsamında öğrencilerin derslerine ne sıklıkla devam ettikleri incelenmiştir. Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin 723'ü (%61,0) neredeyse her zaman devam ettiğini, 352'si (%29,7) çoğu zaman devam ettiğini, 58'i (%4,9) ara sıra devam ettiğini, 19'u (%1,6) nadir devam ettiğini, 16'sı (%1,3) derslere hiç devam etmediğini belirtmiştir. 18 (%1,5) öğrenci bu soruya cevap vermemiştir.

Tablo 9. Ankete Katılan Öğrencilerin Fakülteleri İle Günlük İnternet Kullanma Sıklıkları Arasındaki İlişkiyi Gösteren Çapraz Tablo

Fakülte	Günlük İnternet Kullanımı						Toplam
	Boş	Kullan mıyoru m	0-2 Saat	2-4 Saat	4-6 Saat	6 Saat ve üstü	
Cevapsız	0 0,00%	0 0,00%	1 50,00%	0 0,00%	0 0,00%	1 50,00%	2 100%
Diş Hekimliği Fakültesi	0 0,00%	0 0,00%	5 41,70%	6 50,00%	0 0,00%	1 8,30%	12 100%
Eczacılık Fakültesi	0 0,00%	0 0,00%	5 21,70%	8 34,80%	7 30,40%	3 13,00%	23 100%
Edebiyat Fakültesi	5 2,70%	8 4,30%	34 18,10%	68 36,20%	40 21,30%	33 17,60%	188 100%
Eğitim Fakültesi	1 0,90%	2 1,80%	32 28,80%	35 31,50%	21 18,90%	20 18,00%	111 100%
Fen Fakültesi	0 0,00%	0 0,00%	0 0,00%	1 100,00%	0 0,00%	0 0,00%	1 100%
Güzel Sanatlar Fakültesi	1 2,90%	3 8,80%	13 38,20%	9 26,50%	3 8,80%	5 14,70%	34 100%
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	3 1,60%	3 1,60%	38 20,30%	74 39,60%	40 21,40%	29 15,50%	187 100%
İlahiyat Fakültesi	3 3,80%	5 6,40%	31 39,70%	24 30,80%	10 12,80%	5 6,40%	78 100%
İletişim Fakültesi	3 1,90%	3 1,90%	28 17,50%	49 30,60%	49 30,60%	28 17,50%	160 100%
Mimarlık Fakültesi	0 0,00%	0 0,00%	7 33,30%	3 14,30%	6 28,60%	5 23,80%	21 100%
Mühendislik Fakültesi	0 0,00%	0 0,00%	10 26,30%	11 28,90%	10 26,30%	7 18,40%	38 100%
Sağlık Bilimleri Fakültesi	4 2,10%	3 1,60%	47 24,70%	78 41,10%	40 21,10%	18 9,50%	190 100%
Tıp Fakültesi	1 2,40%	1 2,40%	13 31,00%	17 40,50%	6 14,30%	4 9,50%	42 100%
Turizm Fakültesi	3 7,00%	3 7,00%	5 11,60%	14 32,60%	11 25,60%	7 16,30%	43 100%
Veterinerlik Fakültesi	0 0,00%	2 10,50%	2 10,50%	4 21,10%	6 31,60%	5 26,30%	19 100%
Suşehri Sağlık Yüksek Okulu	1 2,70%	2 5,40%	9 24,30%	8 21,60%	7 18,90%	10 27,00%	37 100%
Toplam	25 2,1%	35 3%	280 23,6%	409 34,5%	256 21,6%	181 15,3%	1186 100%

Öğrencilere ödev hazırlama süresi dışında günlük ortalama internet kullanım süreleri tablo 9’da verilmiştir. Öğrencilerin 409’u (%34,5) ortalama 2 ile 4 saat arasında kullandığını belirtirken, 280’i (%23,6) günlük ortalama 0 ile 2 saat arasında kullandığını, 256’sı (%21,6) ortalama 4 ile 6 saat arasında kullandığını, 181’i (%15,3) ortalama 6 saat ve üzerinde kullandığını ve 35’i (%3) ödev hazırlama vb. sebepler dışında internet kullanmadığını belirtmiştir.

SONUÇ

2018-2019 eğitim-öğretim dönemi içerisinde Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin profilini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmadan elde edilen bulgular ışığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan erkek öğrenciler bayan öğrencilere oranla daha fazladır. Öğrencilerin aylı gelir miktarına bakıldığında hemen hemen yarıya yakınının 500 lira ve altı gelire yaşamaya çalıştığı tespit edilmiştir. Cumhuriyet Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin ekonomik durumları Türkiye'nin genel görünümünden farklılık göstermemektedir. Araştırmanın bulgularına benzer sonuçlar başka araştırmalarda da ortaya konulmuştur (Çiçek, Baykul ve Keleş, 2014; Sevüktekin, Nargeleçekenler, ve Çetin, 2012; Şentürk vd., 2017). Öğrencilerin %72,8'si il ya da ilçe merkezinden gelmektedir. Köyden gelenlerin oranı %16,5'dir. Bu durum öğrencilerin önemli bir kısmının kentte yaşama deneyimi olduğunu ve kent yaşamına daha kolay bir biçimde adapte olabileceklerini göstermekte olup benzer sonuçlar başka çalışmalarda da görülmektedir (Yaylalı, vd., 2006; Şentürk vd., 2017).

Öğrencilerin ailelerinin üçte biri (%30,2) Sivas'ta yaşamaktadır. Sonra çevre iller (İç Anadolu) ve Marmara ve Akdeniz bölgeleri gelmektedir. Türkiye'de yapılan diğer araştırmalar (Gizir, 2005) da göstermektedir ki öğrenciler öncelikle üniversitelere yakın şehirlere gelmektedirler. Bu öğrencilerin %27,2'si, aileleriyle yaşarken; (%45,4) genellikle devlet yurdunda yaşamaktadırlar; öğrencilerin bazıları, öğrenci evinde (%14); özel yurttan (%7,7); arkadaşlarıyla ya da tek başına evde (%3) kaldığını belirtmiştir. Sivas dışından gelenlerin ağırlıklı olarak devlet yurdunu tercih ettiği geriye kalanların ise farklı seçeneklerde benzer bir şekilde dağıldığı gözlemlenmektedir. Diğer taraftan başka çalışmalarda ortaya konulan sonuçlar bu verileri desteklememektedir. Örneğin, Çiçek, Baykul ve Keleş, (2014) ve Hatipoğlu ve arkadaşları (2012) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin evde (%48) arkadaşlarıyla yaşadığı tespit edilmiştir. Sivas'ta öğrencilerin genel olarak devlet yurtlarını tercih etmelerinin nedenleri yurt olanaklarının fazla olması, devlet yurdunun evde ve özel yurttan kalmaya oranla daha ekonomik ve güvenilir olmasından kaynaklanmaktadır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu kütüphane hizmetlerinin yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Diğer taraftan yabancı dil eğitim, hoca-öğrenci ve idari personel-öğrenci ilişkileri noktasında yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Öğrencilerin üniversiteyi yüksek oranda yetersiz bulduğu alan burs (%60.5), yabancı dil (%59) iş olanakları (%49.2), staj imkânları (%40,7), sosyal mekânlar (%37,9), kalabalık sınıflar (%36,3), kampüste yaşam alanları (%36,2), idari personel-öğrenci ilişkileri (%33,1). Üniversite genelinde öğrencilerin neredeyse yarısının gelir durumunun düşük olması ve araştırmaya katılan öğrencilerin burs ve iş imkânlarını yetersiz bulması genel durum ile anlamlılık göstermektedir. Farklı araştırmalarda burs, yabancı dil, sosyal mekanlar, iş imkanları vb. olanakların yetersizliğine vurgu yapılmaktadır (Şentürk vd., 2017; Yaylalı vd., 2006; Hatipoğlu vd., 2012).

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaklaşık olarak tamamına (%96) yakını kendisini inançlı olarak tanımlamaktadır. %37,6'sı inançlı olup, inandığı dinin bütün gereklerini yerine getirmektedir. Benzer sonuçlar İstanbul üniversitesinde yapılan öğrenci profili çalışmasında da görülmektedir (Şentürk vd., 2017). Cumhuriyet Üniversitesi öğrencilerinin inanç söz konusu olduğunda yüksek bir yüzdeye sahip olduğu görülmektedir. Öğrencilerin siyasete olan ilgisi ortalamanın altındadır (10 üzerinden ortalama 4,46). Almanya'daki araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin %24'ü politikayı çok önemli bulurken %47'si de politikanın kısmen önemli olduğu görüşündedir. Öğrencilerin %35'i politikaya güçlü bir ilgi gösterirken %40'ı da kısmi bir ilgi beslemektedir. Öğrencilerin %25'i ise politikayla hiç ya da çok az ilgilendiklerini belirtmektedirler (Ramm vd., 2014). Öğrencilerin siyasete olan ilgileri genel olarak oy vermektan ibaret olup %85,3'ü son seçimlerde oy kullanmıştır. Bu oran Türkiye'de 2018 milletvekilliği seçimlerine katılım oranı (%88,18) ile benzerlik göstermektedir (www.ysk.gov.tr).

Öğrencilerin önemli bir kısmı (%26,1) üniversite ile ilgili gelişmeleri Bölüm/ Fakülte internet sitesinden takip etmektedir. Sonrasında öğrenciler sırasıyla %21,3 Instagram, üniversitenin web sayfası %19,4, Twitter %4,9, Whatsapp %4, Facebook üzerinden takip edenlerin oranı yalnızca 52,6'dır. Diğer taraftan üniversite ile ilgili gelişmeleri takip etmiyorum diyenlerin oranı ise (%19,1) azımsanmayacak kadar yüksek bir orandır. Aslında bu oran bir anlamda Tablo 6'da verilen aidiyet düzeylerini

de ortaya koymaktadır. Öğrencilerin yoğun bir biçimde bölüm/fakülte ve üniversitenin web sayfasını ve Instagramı kullanması bu iletişim kanallarının sürekli bir biçimde hem güncel tutulmasını hem de Facebook, Twitter gibi diğer sosyal medya ağlarını da aktif kullanmaları gerekmektedir.

Üniversiteyi büyük bir sosyal grup olarak düşünecek olursak grubu başarıya götüren en önemli etkenlerden biri gruba olan bağlılıktır (Özkalp ve Kırel, 2013). Bu nedenle Cumhuriyet Üniversitesinin belirlediği amaçlara ulaşabilmesi öğrencilerin kendilerini üniversiteye ne kadar ait hissettikleri ile doğru orantılıdır. Buna göre araştırma ile elde edilen bulgular göstermektedir ki öğrencilerin aidiyet duyguları orta ve düşük düzeydedir. Şentürk ve arkadaşları (2017) tarafından yapılan İstanbul Üniversitesi Öğrenci Profili Araştırması'nda öğrencilerin üniversiteye olan aidiyet düzeyleri yüksek çıkmıştır. Aidiyet konusunda temel belirleyicilerden biri öğretim üyeleri ve araştırma görevlileri ile olan ilişkilidir. Bu bağlamda aidiyetin güçlendirilmesi için öğrencilerin hem iletişim kurmaları sağlanmalı hem de bu iletişimin niteliği artırılmalıdır. Bununla birlikte öğretim üyeleri ile etkili iletişim kurulması akademik başarıya önemli katkılarda bulunmaktadır (Şentürk vd., 2017: 125). Bu bağlamda akademik başarıya giden yolda öğretim üyeleriyle olan ilişkinin önemli bir yeri vardır. Öğrencilerinin eğitim kalitesinden memnun olmalarının öğretim üyelerinin performansı ile de yakından ilişkili olduğu belirtilmektedir (Bilgili, Uçan ve Çetin, 2003: 15).

Zararlı madde kullanım yaşının oldukça düşük seviyelere düştüğü ülkemizde, madde bağımlılığı en önemli sosyal problem olarak kabul edilmektedir. Ülkemizdeki durumun tersi Cumhuriyet Üniversitesinde görülmekte olup, zararlı madde kullanımı konusunda öğrencilerin genel düzeyinin oldukça iyi durumlarda olduğu Tablo 7'de görülmekte olup tablodaki bulgulara benzer bulgular (Şentürk vd., 2017) çalışmalarda da ortaya konulmuştur. Öğrencilerin %17,6 sigarayı sıklıkla kullandığını; %55'i ise hiç kullanmadığını ifade etmiştir. Adnan Menderes Üniversitesinde yapılan profil araştırmasında da sigarayı %23,9'unun çok sık kullandığı tespit edilmiştir (Hatipoğlu vd., 2012). Atatürk Üniversitesinde yapılan çalışmada sigarayı sık sık ve sürekli olarak kullananların %22,4; (Yaylalı vd., 2006). Osmangazi üniversitesi öğrencilerin yaşam boyu sigara kullanım yaygınlığı %40,2'dir (Dayi, 2013).

Akademik başarının önemli göstergelerinden biri de derslere devam durumudur. Öğrencilerin 1075'i (%90,7) düzenli biçimde derslerine devam etmekte, 93 öğrenci düzenli bir biçimde derslerine devam etmemektedir. Almanya'da yapılan bir araştırmada üniversite öğrencilerinin yaklaşık yarısının dersleri yönetmeliklerin öngördüğü oranda, dörtte birinin yönetmeliklerin öngördüğünden daha az, dörtte birinin ise yönetmeliklerin öngördüğünden daha fazla takip ettiği sonucuna ulaşılmıştır (Ramm vd., 2014). Cumhuriyet Üniversitesi öğrencilerine yapılan bu çalışma Almanya'da yapılan çalışmayla benzerlik göstermemektedir. Diğer taraftan Şentürk ve arkadaşları (2017) tarafından yapılan çalışmada derslerine düzenli devam edenlerin oranının %66,68 olması çalışmamızın bulgularını desteklememektedir. Bu çalışmada Tablo 8'de gösterilmiş bulguların çeşitli nedenleri olabilir. Bunlar, Sivas'ın sosyal yaşam alanlarının az olması, öğrencilerin çalışabilecekleri iş olanaklarının yetersiz olması ya da Cumhuriyet Üniversitesinde okuyan öğrencilerin bu soruda sosyal beğenirliği yüksek olan cevabı vermiş olmalarıdır. Öğrencilerin ders devamsızlığı erkeklerde daha yüksek; derslere düzenli devam etme davranışı ise kadınlarda daha yüksek olup, farklı araştırmalarda da benzer sonuçlar ortaya konulmuştur (Şentürk vd., 2017).

Akıllı telefon kullanımının yaygınlaşmasıyla birlik internet kullanım oranlarında bir gözle görülür bir artış gözlenmektedir. Türkiye'de mobil telefon kullanıcı sayısı 59 milyona ulaşmış ve bunların yüzde 77'si, yani 45 milyonu akıllı telefon kullanıyor (www.internethaber.com). TÜİK (2018) verilerine göre Türkiye'de düzenli internet kullanım oranı %97,3'dür. Benzer durum bu araştırmayla da ortaya çıkmış olup, günlük düzenli olarak internet kullanan öğrencilerin oranı %94,9'dur. Kullanmayanların oranı (%3) ise oldukça düşüktür. Genel olarak öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (%34,5) 2-4 saat arası internet kullanırken; 4-6 saat arası kullananların oranı % 21,6 ve 6 saat ve üzeri internet kullananların oranı ise %15,3'tür. Şentürk ve arkadaşları (2017) tarafından yapılan çalışmayla da benzer sonuçlar ortaya konulmuştur.

KAYNAKÇA

- AKYURT, Nuran (2009). Meslek Yüksekokulları ve Marmara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Genel Profili, Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 4 (11), s.175-189.
- ATASEVER, Sema (2007). Gazi Üniversitesi Öğrenci Profili, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- BAIK, Chi; NAYLOR, Ryan and ARKOUDİS, Sophia (2015). The First Year Experience in Australian Universities: Findings From Two Decades, 1994-2014, Melbourne: Melbourne Centre for The Study of Higher Education, The University of Melbourne. Retrieved from http://melbourne-cshe.unimelb.edu.au/__data/assets/pdf_file/0016/1513123/FYE-2014-FULL-report-FINAL-web.pdf.
- BİÇER, Enis Baha; İLİMAN, Ebrar ve EKİZ, Tutku (2018). Sağlık Yönetimi Mezunlarının Öz-Yeterliliklerinin İstihdam Durumuna Etkisi, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 68 (17), s.1619-1635.
- BİLGİLİ, Emine; UÇAN, Okay ve ÇETİN, Funda (2003). ODTÜ İktisat, Erciyes ve Niğde Üniversiteleri İktisat ve İşletme Bölümü Öğrencilerinin Profillerinin Karşılaştırılması, Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi, 21, s. 1-18.
- BUSSE, Birgitta (2015). Studierendensurveys in Länderndes Europäischen Hochschulraumes. Heftzur Bildungs-Und Hochschulforschung 80, Universität Konstanz, Arbeitsgruppe Hochschulforschung.
- Canadian University Survey Consortium & Prairie Research Associates (2013). *CUSC 2013 First Year University Student Survey-Master Report*, Retrieved from http://www.cusc-ccreu.ca/publications/2013_CUSC_FirstYear_master%20report.pdf.
- ÇEVİK, Osman ve YİĞİT, Sema (2009). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Profillerinin Belirlenmesi Amasya Üniversitesi Örneği, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 33(1), s. 89-106.

- ÇİÇEK, Hüseyin; BAYKUL, Ayşegül ve KELEŞ, Mustafa Kemal (2014). Öğrenci Profiline Değerlendirilmesine Yönelik Bir Alan Araştırması: Süleyman Demirel Üniversitesi Örneği, SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 33, s. 171-186.
- DAYI, Ali (2013). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Öğrencilerinde Sigara, Alkol ve Madde Kullanım Yaygınlığı, Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Yayınlanmamış Tıpta Uzmanlık Tezi, Eskişehir.
- EAGAN, Kevin; STOLZENBERG, Ellen Bara; BATES, K. Abigail; ARAGON, C. Melissa; SUCHARD, Maria Ramirez and RIOS-AGUILAR, Cecilia (2015). *The American Freshman: National Norms Fall 2015*, Los Angeles: Higher Education Research Institute & UCLA. Retrieved from <https://heri.ucla.edu/monographs/TheAmericanFreshman2015.pdf>.
- EKİZ, Durmuş (2006). Sınıf Öğretmenliği Mesleğine Yönelen Adayların Profilleri ve Geleceğe Yönelik Beklentilerinin İncelenmesi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 16 (1), s. 131-147.
- ERKAN, Semra; TUĞRUL, Belma; ÜSTÜN, Elif; AKMAN, Berrin; SENDOĞLU, Mine; KARGI, Eda; BOZ, Menekşe ve GÜLER, Tülin (2002). Okul Öncesi Öğretmenliği Öğrencilerine Ait Türkiye Profil Araştırması, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23, s.108–116.
- GAVCAR, Erdoğan; BULUT, Zeki Atıl ve KARABULUT, Ali Naci (2005). Öğrencilerin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesini Tercih Nedenleri ve Beklentileri: Muğla Üniversitesi Örneği, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7, s. 21-39.
- GİZİR, Cem Ali. (2005). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Son Sınıf Öğrencilerinin Problemleri Üzerine Bir Çalışma, Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(2), s.196-213.
- GİZİR, Cem Ali, GİZİR, Sevinç, AKTAŞ, Mehmet, GÖÇER, Safiye ve ark. (2010). Mersin Üniversitesi Öğrenci Profili, Mersin: MEÜ PDR Merkezi.

- HATIPOĞLU, Atakan; ACAR, Esin; VURAL Akar Ruken ve BİNAY, Berivan (2012). Öğrenci Profili Araştırması-2011, Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi Gençlik Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi.
- İSSİ, Ali Deniz (2008). Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Öğrenci Profili, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- KAYA, Ali ve BÜYÜKKASAP, Erdoğan (2005). Fizik Öğretmenliği Programı Öğrencilerinin Profilleri, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ve Endişeleri: Erzurum Örneği, Kastamonu Eğitim Dergisi, 12 (2), s.367-380.
- KÜÇÜKCAN, Talip ve GÜR, S. Bekir (2009). Türkiye’de Yükseköğretim: Karşılaştırmalı Bir Analiz, Ankara: SETA Yayınları.
- NARTGÜN, Şenay Sezgin ve YÜKSEL, Engin (2009). Ahi Evran Üniversitesi Kaman Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Düzeylerinin Belirlenmesi, Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 10(2), s.1-18.
- ÖZEL, Ali (2006). Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyo-ekonomik ve Kültürel Yapısı. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 16, s.317-336.
- ÖZKALP, Enver ve KIREL, Çiğdem (2013). Örgütsel Davranış, Bursa: Ekin Yayıncılık.
- ÖZSOY, Seçkin (2004), Üniversite Öğrenci Profili: Kavramsal Bir Çözümleme ve Türkiye’ye İlişkin Bazı Ampirik Bulgular, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 4(2), s. 301-334.
- PARLAKAY, Oğuz; SAHİLLİOĞLU BAKLACI, Sevim; DAĞISTAN, Erdal ve KARAKUYU, Akın (2013). Mustafa Kemal Üniversitesi Antakya Meslek Yüksekokulu Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü Öğrenci Profili, 3. Ulusal Özel Güvenlik Sempozyumu, Gaziantep.
- PRYOR, H. Jhon; HURTADO, Sylvia, Saenz, B. Victor, SANTOS, Jose Luis and KORN, S. Williams (2007). The American Freshman: Forty Year Trends, Los Angeles: Higher Education Research Institute & UCLA, Retrieved from

<http://www.heri.ucla.edu/PDFs/pubs/TFS/Trends/Monographs/TheAmericanFreshman40YearTrends.pdf>.

RAMM, Michael; MULTRUS, Frank; BARGEL, Tino and SCHMİDT, Monika (2014). *Studiensituation und Studentische Orientierungen: 12. Studierendensurvey an Universitäten und Fachhochschulen*, Berlin: Bundesministerium für Bildung und Forschung.

SENCAR, Özer (2013). *Üniversite Gençliği Araştırması: Türkiye'deki Üniversite Gençliğinin Profili*. Ankara: MetroPOLL Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi.

SEVÜKTEKİN, Mustafa; NARGELEÇEKENLER, Mehmet ve ÇETİN, Işın (2012). *Uludağ Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Profil Araştırması*, *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 31(2), s. 99-128.

ŞAHİN, Özlem (2005). *Yeni Bir Üniversite ve Yeni Öğrenciler: Muğla Üniversitesi Öğrenci Profili*, *Eğitim Toplum Bilim*, 3(10), s. 18-39.

ŞENOL, Hasan ve TÜFEKÇİ, Ömer Kürşad (2007). *Muhasebe Programında Eğitim Gören Öğrencilerin Profili ve Beklentileri: SDÜ Örneği*, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(5), s. 151-163.

ŞENSES, Fikret (1999). *Yükseköğretimde Öğrenciler: ODTÜ İktisat Bölümü Öğrenci Profili*, *ODTÜ Gelişme Dergisi*, 26(1-2), s.179-201.

ŞENSES, Fikret (2005). *ODTÜ İktisat Bölümü Öğrenci Profili-Yeniden*. *ODTÜ Gelişme Dergisi*, 32, s.185-198.

ŞENTÜRK, Murat; AKBIYIK, Melike; AĞIRMAN Nuseybe; SOLMAZ, Fatma; TURA, Büşra; PALAZ, Ferhan Saniye; ÇİÇEK, Nazmi; ÜNÜVAR, Salih; İNAN, İbrahim Yusuf ve ALLAHVERDİYEVA, Lala (2017). *İstanbul Üniversitesi Öğrenci Profili Araştırması*, İstanbul: Eğitim Danışmanlığı ve Araştırmaları Merkezi.

TEKİN, Mehmet Emin (2014). *Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi Öğrenci Profili*. *Eurasian Journal of Veterinary Science*, 30(4), s. 181-187.

TUİK (2018). Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması, 2018, (Erişim Tarihi: 04.02.2018).

TÜRKMENOĞLU, Veli, YAVUZ, Cafer ve AYDIN, Erhan (2007). Meslek Yüksekokulları Öğrenci Profili. 4. Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyumu'nda sunulan bildiri, Bergama, İzmir.

ULUSOY, Hatice; ARSLAN, Çiğdem; ÖZTÜRK, Nezaket ve BEKAR, Mine (2010). Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitimleriyle İlgili Memnuniyet Düzeylerinin Saptanması, Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi, 3(2), s. 15-24.

ULUSOY, Hatice; TOSUN, Nurperihan ve AYDIN Canberk Jebağı (2014). Türkiye'de Sağlık Yönetimi Alanında Lisans Eğitimini Sürdürmekte Olan Öğrencilerin Genel Profilinin Belirlenmesine Yönelik Bir Çalışma, Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi, 1 (2), s. 10-22.

University College London (2015) National Student Survey, Retrieved From <https://www.ucl.ac.uk/srs/governance-and-committees/qme/qmea-z/nss>

YAYLALI, Muammer; OKTAY, Erkan; ÖZEN, Üstün; AKAN, Yusuf; ÖZER, Hüseyin; KIZILTAN, Alaattin; NARALAN, Abdullah Doğan Muhsin; ÖZÇOMAK, Suphi ve AKTÜRK, Ergün (2006). Üniversite Gençliğinin Sosyo-Ekonomik Profili Araştırması, Erzurum: Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları.

YİĞİT, Rana; ESENAY, Fiğen Işık ve DEREVENT, Esmâ (2007). Türkiye'de Hemşirelik Son Sınıf Öğrencilerinin Profili. Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi, 11(3), s. 1-12.

YÜKSEK SEÇİM KURULU (2018), "Yüksek Seçim Kurulu Kararları" <http://www.ysk.gov.tr/doc/karar/dosya/77781/2018-953.pdf>, Erişim Tarihi: 04.02.2018.

YAYGIN HABER SİTESİ (2018), "Telefon Kullanımı", <http://www.internethaber.com/tukiyede-kac-kisi-telefon-kullaniyor-1928685h.htm>, Erişim Tarihi: 04.02.2018.